

N:o 34.

Ank. till Riksd. kansli den 12 febr. 1901, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående beredande af lånemedel till fortsatt utveckling af statens telefonväsende.

(R. A.)

Uti proposition af den 31 december 1900 har Kongl. Maj:t under återopande af bifogadt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att bemyndiga riksgäldskontoret att tillhandahålla telegrafstyrelsen för fortsatt utveckling af statens telefonväsende ett lånebelopp af en million kronor att, i mån af behof och sedan detta för hvarje gång blifvit af Kongl. Maj:t pröfvadt, af telegrafstyrelsen i riksgäldskontoret lyftas och jemte ränta, motsvarande den ränteutgift, som genom berörda belopps öfverlemnande till telegrafstyrelsen förorsakades riksgäldskontoret, inom tolf år från första lyftningsdagen återgäldas medelst afbetalningar, i den mån telegrafverkets medel dertill lemnade tillgång, dock så att dylika afbetalningar borde en månad förut af telegrafstyrelsen för riksgäldskontoret tillkännagifvas.

I återopade statsrådsprotokollet redogöres till en början för användandet af det utaf 1900 års Riksdag för enahanda ändamål anvisade lånebelopp, 1,000,000 kronor; och tillåter sig statsutskottet att hänvisa till denna redogörelse, hvaraf inhemtas att, på samma sätt som under de närmast föregående åren, äfven under år 1900 utvecklingen af statens telefonväsende skett genom anordnande af telefonnät å sådana orter,

der dylika förut icke funnits, genom anläggning af nya förbindelseledningar och genom utvidgning af statens förutvarande lokalnät.

Utvecklingens gång under år 1900 och närmast förflutna åren framgår af följande uppgifter, som af telegrafstyrelsen i skrifvelse till Kongl. Maj:t af den 9 sistlidne november meddelats:

År.	Telefonledningarnes längd i km.	Antal apparater.	Bruttoinkomst kr.	Drift- och underhålls- kostnad kr.
1896	62,666,7	26,911	2,306,507	1,037,132
1897	75,300,8	32,892	2,643,958	1,249,726
1898	86,992,7	39,685	3,096,859	1,473,490
1899	97,692,9	46,381	3,679,369	1,783,645
1900 omkr.	110,000	omkr. 52,500	omkr. 4,100,000	omkr. 2,000,000

I nämnda skrifvelse har telegrafstyrelsen vidare anfört, att på grund af redan träffade aftal och till telegrafstyrelsen inkomna framställningar om nya anläggningar det kunde med visshet förutses, att utvidgningen af statens telefonväsende under år 1901 blefve ungefär lika stor, som den varit under år 1900 såväl i fråga om lokala nät som i fråga om sådana förbindelseledningar, till hvilka anslagsmedel icke vore att påräkna.

Men dessutom hade det under de senaste åren visat sig alltmera nödvändigt att inom de större lokala näten öfvergå från användandet af luftknippen för telefonledningarnes framdragande till luft- eller jordkablar. Kablarne medförde nemligen såväl en väsentligt större driftsäkerhet som äfven en i afsevärd grad minskad underhållskostnad. Särskildt med hänsyn till de i de flesta städer och större orter numera anordnade starkströmsanläggningarne för belysning eller kraftöfverföring hade jemväl ett flertal anläggningar af ifrågavarande slag planlagts till utförande under år 1901.

Med anledning häraf och då de vinstmedel, som telefonrörelsen lämnade, för närvarande vore otillräckliga för utvecklingen på ofvan angifvet sätt af telefonväsendet, hade telegrafstyrelsen sett sig nödsakad att hos Kongl. Maj:t göra framställning, att för dessa ändamål måtte under år 1901 anvisas lånemedel till ett belopp af 1,000,000 kronor.

De redan kända anläggningar af ifrågavarande slag, för hvilka under år 1901 lånemedel borde anvisas, vore följande:

Anläggning af vaxelstationer i:

Ahlstad	med förbindelseledning till Svedala	kr.	1,400:—
Landvetter	» » » Göteborg	»	3,500:—
	Transport	kr.	4,900:—

			Transport kr.	
Qvånum	med förbindelseledning till	Vara	»	4,900: —
Tråvad	»	»	»	3,000: —
Nossebro	»	»	»	1,600: —
Uddeholm	}	»	»	Filipstad
Munkfors				
Råda	»	»	»	Strömstad
Koster	»	»	»	7,800: —
Arentorp	»	»	»	Vara
Hook	}	»	»	Jönköping ...
Vaggeryd				
Öfre Ullerud	»	»	»	Katrineberg ..
Udenäs	»	»	»	7,600: —
Hannäs	»	»	»	Karlsborg
Öjebro	»	»	»	Falerum
Ormaryd	»	»	»	1,800: —
Björnsäter	»	»	»	Mjölby
Örberga	»	»	»	2,600: —
Lönneberga	»	»	»	Eksjö
Svärta gård	»	»	»	1,300: —
Ramsjö	}	»	»	Norsholm
Hennan				
Möklinta	»	»	»	Vadstena
Vigelsbo	»	»	»	1,400: —
Smedsbyn	»	»	»	Hultsfred
Vittjärf	»	»	»	1,800: —
Bredåker	}	»	»	Nyköping
Svartlå				
Harads	»	»	»	Ljusdal
Roknäs	»	»	»	8,400: —
Undersåker	»	»	»	Sala
Docksta	»	»	»	8,300: —
				Dannemora ...
				4,600: —
				Persön
				3,000: —
				Boden
				1,700: —
				Boden
				9,000: —
				Piteå
				4,600: —
				Hjerpen
				1,800: —
				Ullånger
				2,300: —

Anläggning af förbindelseledningar:

Karlshamn—Jemshög	kr.	2,300: —
Kattarp—Ödåkra	»	1,300: —
Kristianstad—Tollarp	»	2,500: —
Lund—Svedala	»	4,000: —
Malmö—Svedala	»	4,500: —

Transport kr. 130,250: —

	Transport kr.	130,250: —
Ystad—Rydsgård	»	2,000: —
Halmstad—Laholm	»	2,100: —
Kristianstad—Vinslöf	»	2,900: —
Malmö—Eslöf	»	6,000: —
Malmö—Landskrona	»	4,000: —
Helsingborg—Hessleholm	»	5,400: —
Hessleholm—Kristianstad	»	5,300: —
Eslöf—Hörby	»	3,200: —
Arvika—Åmot	»	5,000: —
Styrsö—Brännö	»	2,700: —
Varekil—Klefva	»	5,000: —
Karlstad—Kil	»	3,400: —
Jönköping—Falköping	»	27,500: —
Eskilstuna—Örebro	»	15,700: —
Linköping—Rimforsa—Kisa	»	3,500: —
Bofors—Jannelund	»	1,300: —
Torpa—Kungsör	»	700: —
Högsby—Berga	»	500: —
Hultsfred—Vimmerby	»	1,600: —
Stigtomta—Vrena	»	600: —
Mjölby—Nässjö	»	5,000: —
Vestervik—Hultsfred	»	5,200: —
Örebro—Askersund	»	7,900: —
Norrköping—Valdemarsvik	»	5,500: —
Stockholm—Lindholmen	»	2,600: —
» —Tumba	»	1,200: —
» —Drottningholm	»	2,400: —
» —Dufnäs	»	1,500: —
» —Lagnö	»	3,300: —
» —Elfsala	»	2,700: —
» —Dalarö, 2:ne ledningar	»	7,800: —
» —Furusund	»	14,000: —
» —Gnesta	»	3,700: —
Saltsjöbaden—Dufnäs	»	700: —
Grillby—Bålsta	»	2,300: —
Upsala—Vänge	»	900: —
Norrtelge—Norrby	»	3,000: —
Upsala—Enköping	»	4,000: —
	Transport kr.	302,350: —

	Transport kr.	302,350: —
Hudiksvall—Delsbo	»	3,000: —
Söderhamn—Kilafors	»	4,200: —
Kolbäck—Köping	»	2,000: —
Norberg—Falun	»	10,000: —
Umeå—Vindeln	»	2,700: —
Sundsvall—Fränsta	»	5,000: —
Stöde—Fränsta	»	1,900: —
Ånge—Alby	»	1,000: —
Luleå—Nederkalix	»	28,000: —
Murjek—Jockmökk	»	14,500: —
Nyland—Sollefteå	»	12,500: —
Lit—Hammerdal	»	3,300: —
Ramsele—Näsåker	»	2,000: —
Sundsvall—Hudiksvall	»	27,000: —

Anläggning af kabelvägar samt utvidgning af telefonnäten i:

Helsingborg	»	21,000: —
Kalmar	»	20,000: —
Kristianstad	»	46,000: —
Karlshamn	»	4,000: —
Karlskrona	»	3,000: —
Vexjö	»	1,500: —
Göteborg	»	112,600: —
Karlstad	»	36,000: —
Jönköping	»	20,000: —
Borås	»	22,800: —
Trollhättan	»	4,500: —
Motala	»	3,700: —
Örebro	»	3,500: —
Oskarshamn	»	2,400: —
Linköping	»	5,300: —
Norrköping	»	47,000: —
Eskilstuna	»	34,000: —
Gefle	»	40,100: —
Hudiksvall	»	5,500: —
	Transport kr.	852,350: —

	Transport kr.	852,350:—
Kopparberg	»	5,700:—
Söderhamn	»	6,100:—
Vesterås	»	4,200:—
Haparanda	»	1,500:—
Hernösand	»	30,000:—
Kramfors	»	1,700:—
Nyland	»	4,000:—
Piteå	»	13,000:—
Umeå	»	3,000:—
Örnsköldsvik	»	2,000:—
andra orter i riket.....	»	100,000:—
	Summa kronor	1,023,550:—

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt hade telegrafstyrelsen hemställt, att Kongl. Maj:t täcktes bereda telegrafstyrelsen utväg att för fortsatt utveckling af statens telefonväsende erhålla ytterligare lån till belopp af 1,000,000 kronor för år 1901, att i mån af behof och efter Kongl. Maj:ts pröfning ställas till telegrafstyrelsens förfogande med skyldighet för telegrafverket att derå erlægga ränta och göra afbetalningar, på sätt Kongl. Maj:t kunde finna godt föreskrifva.

I fråga om de lån, telegrafstyrelsen hittills erhållit för telefonväsendet, har utskottet inhemtat, att styrelsen under åren 1883—1891		
i statskontoret lyftat	kronor	1,430,000:—
och deraf under åren 1883—1901		
återbetalt	»	923,000:—
återstod	kronor	507,000:—
samt att styrelsen under åren 1891—1900		
från riksgäldskontoret erhållit	kronor	9,250,000:—
och deraf under åren 1893—1901		
återbetalt	»	2,937,500:—
återstod	kronor	6,312,500:—

Utskottet, som funnit behovet af det för fortsatt utveckling af statens telefonväsende nu äskade lånebeloppet vara styrkt, får derfor hemställa,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må
af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 12 februari 1901.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.